

Приказ

УДК: 314.15(=163)(893)(082)(049.32)

94(=163)(893)(082)(049.32)

DOI: 10.5937/zrffp56-64138

ЕВРОПСКИ ИСТОРИЈСКИ ТРАГОВИ У ЛАТИНСКОЈ АМЕРИЦИ: ПАРАГВАЈ И ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ НАРОДИ

(СЛОБОДАН ПАЈОВИЋ, ХУЛИЈА ВЕЛИЉА ЛАКОВИЋ, ХОСЕ
САНАРДИНИ (УР.), *ПАРАГВАЈ И ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ НАРОДИ*,
ТОМ 1, БЕОГРАД: ЦЕНТАР ЗА АНТРОПОЛОШКЕ СТУДИЈЕ
КАТОЛИЧКОГ УНИВЕРЗИТЕТА ИЗ АСУНСИОНА (CEADUC)
– ФАКУЛТЕТ ДРУШТВЕНИХ НАУКА, БЕОГРАД, 2025, 155 СТР.)

Соња Н. ПАЈИЋ¹

Универзитет Привредна академија

Факултет друштвених наука

Београд (Србија)

¹ sonja.pajic@fdn.edu.rs; <https://orcid.org/0000-0003-4095-2965>

Примљен: 16. 1. 2026.

Прихваћен: 25. 3. 2026.

ЕВРОПСКИ ИСТОРИЈСКИ ТРАГОВИ У ЛАТИНСКОЈ АМЕРИЦИ: ПАРАГВАЈ И ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ НАРОДИ

Тематски зборник *Парагвај и јужнословенски народи* (том 1) представља значајан научни подухват посвећен проучавању историјских, дипломатских, културних и друштвених веза између Парагваја и јужнословенских народа. Реч је о српској верзији публикације у издању Центра за антрополошке студије Католичког универзитета из Асунсиона (CEADUC) и Факултета друштвених наука у Београду која је настала као резултат вишегодишње институционалне сарадње, а коју су приредили Слободан Пајовић, Хулија Велиља Лаконић и Хосе Санардини. Посебна вредност овог тематског зборника огледа се у чињеници да она осветљава релативно мало истражен сегмент међународних односа између географски удаљених простора.

Значајан допринос српском издању тематског зборника дала је Маја Андријевић, преводилац, и доцент на Одсеку за шпански језик Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу. Њен превод одликују термилошка прецизност, стилска уједначеност и прилагођеност научном регистру српског језика, што је од посебне важности за публикацију која обухвата различите дисциплине и методолошке приступе. Посебан значај за боље разумевање историјско-културног контекста Парагваја имају њена додатна разјашњења термина, историјских догађаја и културно-етничких посебности Парагваја.

Пролог српском издању, који су написали Хулија Велиља Лаконић и Слободан Пајовић, пружа увод у тематику и јасно позиционира овај тематски зборник у оквире савремених истраживања међународних односа. Предговор написан од стране истих аутора додатно појашњава концепцију овог дела и указује на њену научну и друштвену релевантност.

Тематски зборник обухвата осам научних радова врских стручњака из предметне области (Хосе Санардини и Дејси Амариља, Мартин Романо Гарсија, Слободан Пајовић, Ана Еухенија Хјусић Гринвуд, Хуан Маркос Гонсалес Гарсија, Аделина Пусинери, Луис Верон и Хулио Еспинола, Андрес Лаконић и Иван Ивановић). Аутори из различитих углова анализирају историјске и савремене аспекте односа Парагваја и јужнословенских народа користећи интердисциплинарни приступ, историјску анализу, проучавање

архивске грађе, дипломатска документа и културолошке изворе. Захваљујући поменутој методолошкој разноврсности, представљен је свеобухватни увид у сложеност и динамику ових односа.

Историјски оквир тематског зборника постављен је кроз анализу успостављања првих директних контаката између Краљевине Србије и Парагваја. Посебно се истиче 1882. година, када је српски краљ Милан Обреновић успоставио контакт са парагвајским председником Бернардином Кабаљером. Овај догађај представља полазну тачку мало познатих дипломатских односа држава и сведочи о раној укључености Србије у глобалне дипломатске токове.

Радови у тематском зборнику показују да је након поменутог контакта уследила континуирана преписка на највишем државном нивоу. Аутори прате развој ових односа кроз различите историјске фазе – од Краљевине Србије, преко Краљевине Југославије и социјалистичке Југославије, до периода након распада заједничке државе. Посебно је значајно што се указује на чињеницу да распад Југославије није довео до прекида дипломатске комуникације, већ је она настављена кроз односе Парагваја са шест новонасталих држава.

Један од важних сегмената тематског зборника посвећен је институционалним облицима сарадње, међу којима се издваја Почасни конзулат Републике Србије у Парагвају основан 1928. године. Конзулат је један од најстаријих такве врсте у Јужној Америци и на његовом челу је од оснивања породица Ђучић/Хјусић.

Такође, у тематском зборнику представљени су лик и дело Браниславе Сушник, директорке Етнографског музеја „Др Андрес Барберо” у Асунсион, научнице која је дала немерљив допринос истраживању историје, језика и културе староседелачких народа Парагваја за скоро педесет година проведених у Парагвају као досељеник из Словеније.

Упркос географској удаљености, аутори истичу бројне паралеле које повезују Парагвај са јужнословенским народима. Обе стране су имале турбулентну историју (одбрана суверенитета, очување идентитета, национализам) и налазе се на размеђи Истока и Запада, имајући геостратешку и геополитичку линију разграничења, а њихова друштва одликује мултиетничизам и плурикултурализам. Значајна јужнословенска заједница настањена у Парагвају од краја XIX века успешно се интегрисала у локално друштво.

Тематски зборник *Парагвај и јужнословенски народи* одликује се јасном структуром, логичним распоредом радова и доследним научним апаратом. Аутори не само да реконструишу историјске чињенице, већ их критички тумаче и постављају у шири међународни контекст.

Својом тематском оригиналношћу, интердисциплинарним приступом и богатством извора, овај тематски зборник представља вредан допринос

истраживањима из области историје, међународних односа, културних студија и хиспанистике. Он ће бити од посебног значаја за научнике, студенте и будућа истраживања, али и за све оне који су заинтересовани за јавности мање познате, али историјски значајне везе између Балкана и Латинске Америке.

Овај чланак је објављен и дистрибуира се под лиценцом *Creative Commons ауторство-некомерцијално 4.0 међународна* (CC BY-NC 4.0 | <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).

This paper is published and distributed under the terms and conditions of the *Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International* license (CC BY-NC 4.0 | <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).